ספר טלפונים דיגיטלי

מדריך לכתיבת תיק פרויקט לפיתוח Web

1. אפיון ותכנון הפרויקט

1.1 שם ותיאור הפרויקט

- שם הפרויקט: ספר טלפונים
- תיאור כללי: "ספר טלפונים דיגיטלי" הוא יישום ווב המאפשר למשתמשים לנהל באופן אישי את אנשי הקשר שלהם. המערכת מספקת פונקציונליות מלאה של יצירה, עריכה, הצגה ומחיקה של אנשי קשר, וכן ניהול משתמשים עם הרשמה והתחברות מאובטחת. הפרויקט שואף להחליף את הצורך בספרי טלפונים פיזיים או רשימות לא מאורגנות, ומספק ממשק אינטואיטיבי לחיפוש וניהול מהיר של מידע.
- בעיה שהפרויקט פותר: נמאס לכם לדפדף בספר טלפונים עבה ומיושן? הפרויקט נותן מענה לצורך בכלי יעיל, מאובטח ונגיש לניהול אנשי קשר בעולם הדיגיטלי. הוא מאפשר שמירה מסודרת, גישה קלה ומהירה לפרטי קשר מכל מקום, ומונע אובדן מידע.
 - **קהל יעד**: המערכת מיועדת לכל אדם או עסק הזקוק לכלי פשוט ויעיל לארגון ושמירת אנשי קשר בצורה דיגיטלית, כולל משתמשים פרטיים, עובדים, או סטודנטים המעוניינים בניהול קל של רשת הקשרים שלהם.
 - תיאור שיווקי: •

נמאס לך לדפדף בספר טלפונים עבה ומיושן? באתר שלנו תמצא את ספר הטלפונים הדיגיטלי המתקדם ביותר, שיענה על כל צרכי החיפוש שלך.

י ממשק המשתמש האינטואיטיבי והמנוע החכם יאפשרו לך למצוא את המידע שאתה צריך תוך שניות.

1.2 דרישות מערכת

1. דרישות פונקציונליות (מה המשתמש יכול לעשות?):

- ∘ המשתמש יכול להירשם (Signup) למערכת עם שם מלא, אימייל וסיסמה.
 - . המשתמש יכול להתחבר (Login) למערכת באמצעות אימייל וסיסמה. ∘
- המשתמש המחובר יכול להוסיף איש קשר חדש הכולל: שם מלא, מספר טלפון וכתובת.
- המשתמש המחובר יכול לצפות ברשימת כל אנשי הקשר שלו, המוצגת בצורת טבלה.
 - המשתמש המחובר יכול לערוך פרטים של איש קשר קיים.
 - המשתמש המחובר יכול למחוק איש קשר ספציפי.
- המערכת מציגה הודעות שגיאה למשתמש במקרה של קלט לא תקין, שגיאות אימות, או בעיות אחרות
 בתקשורת עם השרת.
 - המערכת מבצעת ולידציה (אימות נתונים) בצד הלקוח (לדוגמה, בדיקת פורמט אימייל ואורך סיסמה).

• המערכת מבצעת אימות סיסמאות בעת הרשמה והתחברות (כולל השוואת סיסמאות).

2. דרישות טכניות (באילו טכנולוגיות משתמשים?):

- .Frontend: HTML5, CSS3, JavaScript (Vanilla JS), Custom Elements
 - .Express.js עם פריים-וורק Backend: Node.js •
- . עם Database: MySQL לניהול אינטראקציות עם מסד הנתונים. Database: MySQL •
- . אבטחה: JSON Web Tokens (JWT) לאימות משתמשים, שבטחה: √ JSON Web Tokens (JWT)
 - ∘ ניהול חבילות: npm.
 - פיתוח: Nodemon לסביבת פיתוח מהירה.

2. תכנון מבנה האפליקציה

2.1 מבנה תיקיית הפרויקט

```
addresbook-Js/
  - client/
      - CustomElements/
        L-- nav/
            -- nav.html
            L-- nav.css
        L-- nav.js
      - css/
        --- 404.css
         -- contacts.css
        --- editContact.css
        --- index.css
        -- login.css
         -- newContact.css
        L— signup.css
        PictureForInspiration.jpg
       - js/
        — contacts.js
        — editContact.js
        -- index.js
        -- login.js
          - newContact.js
        L-- signup.js
      - pages/
```


- של היישום. /client מכיל את כל קבצי צד הלקוח (Frontend) של היישום.
- רכיבי ווב מותאמים אישית הניתנים לשימוש חוזר, כגון סרגל הניווט. − /CustomElements
 - . קבצי סגנון CSS ייעודיים לכל דף /css ∘
 - תמונות המשמשות ביישום, כולל תמונת ההשראה לעמוד הבית. limgs •
- שרת. אינטראקציה עם השרת. JavaScript המטפלים בלוגיקת צד הלקוח, כמו ולידציה ואינטראקציה עם השרת. ס JavaScript ∘ ס
 - . שונים של היישום HTML המהווים את מבנה הדפים השונים של היישום. − /pages /
 - של היישום. /server (Backend) של היישום. /server
 - תבצי קוד המקור העיקריים של השרת. − /src •
 - פבצי תצורה, כולל הגדרות חיבור למסד הנתונים. /config ■

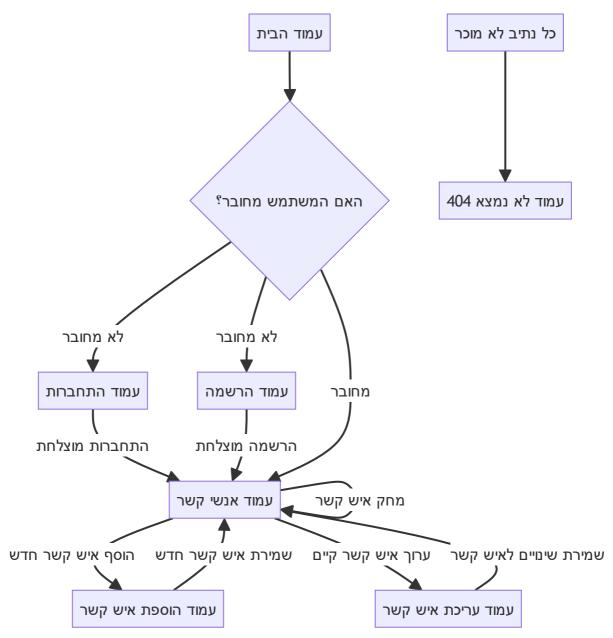
■ Acontrollers – מכיל את הלוגיקה העסקית והטיפול בבקשות HTTP עבור משתמשים ואנשי – /controllers קשר (MVC Controller).

- Middleware פונקציות Middleware לטיפול בבקשות, כמו אימות משתמשים באמצעות וMiddleware Middleware ו- MIM.
- .Sequelize ORM (MVC Model) הגדרות מודלים של מסד הנתונים באמצעות /models
 - HTTP (MVC Router) לטיפול בבקשות API הגדרת נתיבי API הגדרת נתיבי
 - המפרט את התלויות והסקריפטים להפעלה. Node.js-, קובץ הגדרות פרויקט ה-Package.json ∘
- ∘ server.js נקודת הכניסה העיקרית של יישום השרת, המגדירה את השרת, הנתיבים הראשיים וחיבורי ה-API.
 - MySqlSetUp.sql קובץ סקריפט SQL המשמש להגדרת מסד הנתונים והטבלאות ב-MySQL.
 - READM E.md קובץ זה, המכיל תיעוד מקיף של הפרויקט.

2.2 תרשים ניווט בין מסכים

'. מסכים עיקריים:

- עמוד הבית (index.html): דף נחיתה ומידע כללי על ספר הטלפונים.
- עמוד הרשמה (signup.html): טופס להרשמת משתמשים חדשים.
- עמוד התחברות (login.html): טופס להתחברות משתמשים קיימים.
- עמוד אנשי קשר (contacts.html): מציג את רשימת אנשי הקשר של המשתמש המחובר.
 - עמוד הוספת איש קשר (newContact.html): טופס להוספת איש קשר חדש לרשימה.
- יטופס לעריכת פרטים של איש קשר (editContact.html): טופס לעריכת פרטים של איש קשר (נגיש דרך עמוד אנשי הקשר).
 - עמוד שגיאה 404 (html.404): מוצג כאשר המשתמש מנסה לגשת לדף שאינו קיים.

3. פיתוח צד הלקוח (Frontend)

צד הלקוח של היישום בנוי ב-HTML עבור המבנה, CSS עבור העיצוב, ו-JavaScript (Vanilla JS) עבור הלוגיקה האינטראקטיבית וקריאות ה-API.

3.1 דפי **HTML**

דפים עיקריים:

- תמוד הבית. − index.html •
- login.html טופס התחברות.
- signup.html טופס הרשמה.
- תצוגת רשימת אנשי הקשר. contacts.html •
- newContact.html חופס להוספת איש קשר.

- . טופס לעריכת איש קשר editContact.html
 - . עמוד שגיאה html.404 •

קטע קוד לדוגמה - דף התחברות (login.html):

```
<!DOCTYPE html>
<html lang="he" dir="rtl">
<head>
    <meta charset="UTF-8">
    <meta name="viewport" content="width=device-width, initial-scale=1.0">
    <link rel="stylesheet" href="../css/login.css">
    <title>ספר טלפונים</title>
</head>
<body>
    <custom-nav></custom-nav>
    <script src="../CustomElements/nav/nav.js" defer></script>
    <div class="main_container" style="direction: rtl; text-align:</pre>
right;">
        <form>
            <h2>חתחברות</h2>
            <div class="input_container">
                <label for="email">אימייל< (/label>
                <input type="email" name="email" id="email">
            </div>
            <div class="input_container">
                <label for="password"> סיסמה< (/label>
                <input type="password" name="password" id="password">
            </div>
            <div class="input container">
                <input type="submit" class="submit" value="התחבר">
            <div class="err" id="err">
            </div>
        </form>
    </div>
    <script src="../js/login.js"> </script>
</body>
</html>
```

הסבר מפורט על רכיבים בדף login.html:

- <custom-nav></custom-nav> רכיב ווב (Custom Element) רכיב ווב (custom-nav> רכיב ווב המשמש כסרגל ניווט עליון בכל דפי אחר. הוא מאפשר יצירת רכיבים עצמאיים ושימוש חוזר בקוד.
 - עוטף את תוכן הטופס ומספק בסיס לעיצוב מרכזי. "div class="main container" "div class="main c
- שכן שליחת method או action המאגד את שדות הקלט. הוא אינו מציין HTML אלמנט טופס <form> הנתונים מטופלת באופן אסינכרוני באמצעות (JavaScript (Fetch API)

- <h2> כותרת הדף.
- יקונטיינר לכל שדה קלט ותוויתו, לצורך עיצוב וסידור. \div class="input_container" •
- (label for="email"> תווית טקסט המשויכת לשדה הקלט "אימייל" באמצעות ה-id, לשיפור (שיפור -id), לשיפור הרגישות.
- id-a שדה קלט המיועד לכתובת אימייל. ה-input type="email" id="email" name="email> ("input type="email" sawault") אונישה לשדה באמצעות JavaScript.
- "input type="password" id="password" name="password" •
 "input type="password" id="password" name="password" המסתיר את התווים שהוזנו.
- יהתחבר"> כפתור שליחה שבעת לחיצה עליו=input type="submit" class="submit" value> מפעיל את לוגיקת ה-JavaScript לטיפול בטופס.
 - ידי אזור ריק המשמש להצגת הודעות שגיאה למשתמש על ידי <div class="err" id="err"></div> JavaScript
 - <script src="../js/login.js"></script> המכיל את כל הלוגיקה JavaScript קישור לקובץ <script src="../js/login.js"></script> של דף ההתחברות.

3.2 קוד (Frontend) קוד

קובצי ה-JavaScript בצד הלקוח מטפלים באינטראקציות של המשתמש, ולידציית קלט, ושליחת בקשות ל-API של השרת.

קטע קוד לדוגמה - לוגיקת התחברות (login.js):

```
const email = document.getElementById('email');
const password = document.getElementById('password');
const err = document.getElementById('err');
// פונקציות ולידציה בסיסיות בעת יציאה משדה הקלט (onblur)
email.onblur = () => {
    const emailValue = email.value.trim();
    let errors = [];
    err.textContent = ""; // ניקוי שגיאות קודמות
    if (emailValue === "") {
        errors.push("לא הכנסת אימייל");
        email.classList.remove('valid', 'invalid');
    } else if (!/^[^\s@]+@[^\s@]+\.[^\s@]+$/.test(emailValue)) {
        errors.push("האימייל שהוכנס אינו תקין");
        email.classList.add('invalid');
        email.classList.remove('valid');
    } else {
        email.classList.remove('invalid');
        email.classList.add('valid');
    }
    err.textContent = errors.join("\n"); // הצגת השגיאות
```

```
};
password.onblur = () => {
    const passwordValue = password.value;
    let errors = [];
    err.textContent = "";
    if (passwordValue.length < 8) {</pre>
        errors.push("הסיסמה חייבת להיות לפחות 8 תווים");
        password.classList.add('invalid');
        password.classList.remove('valid');
    } else {
        password.classList.remove('invalid');
        password.classList.add('valid');
    err.textContent = errors.join("\n");
};
מטפל בשליחת הטופס //
document.querySelector("form").addEventListener("submit", async
function(event) {
    event.preventDefault(); // מונע את טעינת הדף מחדש
    const emailValue = document.getElementById("email").value;
    const passwordValue = document.getElementById("password").value;
    const errorDiv = document.getElementById("err");
    try {
        של השרת POST ל-API שליחת בקשת //
        const response = await fetch('/api/users/login', {
            method: "POST",
            headers: { "Content-Type": "application/json" },
            body: JSON.stringify({ email: emailValue, password:
passwordValue })
        });
        const data = await response.json(); // כיתוח תגובת השרת כ-/-JSON
        if (response.ok) { // אם התגובה חיובית (2 אם התגובה (xxx)
            localStorage.setItem("token", data.token); // ב JWT ב-
localStorage
            localStorage.setItem("userId", data.userId); // מזהה //
המשתמש
            window.location.href = "contacts"; // ניווט לעמוד אנשי הקשר
        } else {
            errorDiv.innerText = data.error; // הצגת הודעת שגיאה מהשרת
    } catch (error) {
        errorDiv.innerText = "שגיאה בהתחברות. נסה שוב";
        console.error("Login error:", error);
});
```

• ולידציית קלט בצד הלקוח – הפונקציות המטפלות באירוע onblur עבור שדות האימייל והסיסמה מספקות למשתמש משוב מיידי בנוגע לתקינות הקלט. זה כולל אימות פורמט אימייל תקין (באמצעות regex) ובדיקה שאורך הסיסמה עומד בדרישת מינימום התווים.

- מניעת רענון דף השימוש ב-event.preventDefault) בתוך פונקציית שליחת הטופס מונע את ההתנהגות הסטנדרטית של הדפדפנים, שהיא שליחה סינכרונית ורענון מלא של הדף. פעולה זו מאפשרת שליחת נתונים אסינכרונית וחלקה לשרת.
- Fetch API ממשק ה-Fetch API משמש לשליחת בקשות HTTP ל-API של השרת. במקרה זה, נשלחת Fetch API ל-api/users/login לכתובת / JSON לכתובת / api/users/login יחד עם נתוני המשתמש בפורמט של בגוף הבקשה.

• טיפול בתגובת השרת:

- .response.ok הקוד בודק את סטטוס התגובה שהתקבלה מהשרת באמצעות המאפיין .response.ok
- במקרה של התחברות מוצלחת, השרת מחזיר token מסוג (JWT (JSON Web Token) ומזהה משתמש (userId).
- נתונים חשובים אלו נשמרים ב-localStorage של הדפדפן, מה שמאפשר שמירה על מצב ההתחברות
 גם במעבר בין דפים שונים.
 - ∘ לאחר שמירת הנתונים, המשתמש מנותב אוטומטית לעמוד contacts (אנשי קשר).
 - במקרה של שגיאה בהתחברות (לדוגמה, פרטי כניסה שגויים), הודעת השגיאה המתאימה (שנשלחה מהשרת) מוצגת ישירות למשתמש.
- טיפול בשגיאות בלוק ה-try...catch עוטף את קריאת ה-fetch כדי ללכוד כל שגיאות רשת או שגיאות שעלולות להתרחש בטיפול בתגובת השרת. בכך הוא מאפשר להציג הודעה מתאימה וידידותית למשתמש במקרה של תקלה בלתי צפויה.
 - (contacts.html + contacts.js) תצוגת אנשי קשר 3.3

מטרת הדף: הצגת כל אנשי הקשר של המשתמש המחובר, עם אפשרות לערוך, למחוק ולהוסיף איש קשר חדש.

רכיבי HTML עיקריים:

```
>שם פרטי

2

2

2

2

2

2

2

2

2

2

2

2

2

2
```

```
<button id="addContactBtn">+ הוספת איש קשר חדש /button></div>
```

הסבר:

- הטבלה נבנית דינמית על בסיס אנשי הקשר של המשתמש המחובר.
- כל שורה בטבלה מייצגת איש קשר כולל שם, טלפון, כתובת וכפתורי פעולה.
 - הכפתור "+ הוספת איש קשר חדש" מפנה לדף newContact.html.

:JavaScript (client/js/contacts.js) קוד

```
document.addEventListener("DOMContentLoaded", async function () {
    const token = localStorage.getItem("token");
    const userId = localStorage.getItem("userId");
    if (!token || !userId) {
       window.location.href = "/login";
       return;
    }
   try {
       const response = await fetch(`/api/contacts/user/${userId}`, {
           headers: { Authorization: `Bearer ${token}` }
       });
       const contacts = await response.json();
       displayContacts(contacts);
    } catch (error) {
       console.error("שגיאה בטעינת אנשי הקשר", error);
    }
    document.getElementById("addContactBtn").addEventListener("click",
function () {
       window.location.href = "/add-contact";
    });
});
function displayContacts(contacts) {
    const tableBody = document.querySelector("table");
    contacts.forEach(contact => {
       const row = document.createElement("tr");
       row.classList.add("Data");
       row.innerHTML = `
           ${contact.full_name || "לא צוין"}
           ${contact.phone number | | "לא צוין"}
           ${contact.address | | "לא צוין"}
           <button onclick="editContact('${contact.idaddresses}')">
ערוד/button>
               <button onclick="deleteContact('${contact.idaddresses}')">
  אמπק/button>
```

```
tableBody.appendChild(row);
    });
}
function editContact(contactId) {
    window.location.href = `/edit-contact?id=${contactId}`;
}
async function deleteContact(contactId) {
    if (!confirm("האם אתה בטוח שברצונך למחוק את איש הקשר הזה")) return;
    try {
        const token = localStorage.getItem("token");
        const response = await fetch(`/api/contacts/${contactId}`, {
            method: "DELETE",
            headers: { Authorization: `Bearer ${token}` }
        });
        if (!response.ok) throw new Error("מחיקה נכשלה");
        location.reload();
    } catch (error) {
        console.error("שגיאה במחיקת איש הקשר", error);
    }
}
```

signup.html + signup.js + /api/users/signup – דף ההרשמה 💥

JavaScript קוד

```
document.querySelector("form").addEventListener("submit", async function
(event) {
    event.preventDefault();
    const emailValue = email.value.trim();
    const fullNameValue = fullName.value.trim();
    const passwordValue = password.value;
    const confirmPasswordValue = confirmPassword.value;
    if (passwordValue !== confirmPasswordValue) {
        err.textContent = "הסיסמאות אינן תואמות;
        return;
    }
   try {
        const signupResponse = await fetch("/api/users/signup", {
            method: "POST",
            headers: { "Content-Type": "application/json" },
            body: JSON.stringify({ email: emailValue, name: fullNameValue,
password: passwordValue }),
        });
```

```
const signupData = await signupResponse.json();
if (!signupResponse.ok || !signupData.token) {
    err.textContent = signupData.error || "מגיאה בהרשמה";
    return;
}

localStorage.setItem("token", signupData.token);
localStorage.setItem("userId", signupData.userId);
window.location.href = "/contacts";
} catch (error) {
    err.textContent = "await signupData.userId);
}
});
```

הסבר:

- . ביצוע ולידציה: אימות אימייל, סיסמה ואישור סיסמה.
- בשליחה הנתונים נשלחים לשרת ב־/api/users/signup.
- אם ההרשמה הצליחה, נשמרים token ו־userId ב־localStorage והמשתמש מנותב לעמוד אנשי הקשר.

login.html + login.js + /api/users/login – דף ההתחברות 🛣

JavaScript קוד

```
document.querySelector("form").addEventListener("submit", async
function(event) {
    event.preventDefault();
    const email = document.getElementById("email").value;
    const password = document.getElementById("password").value;
    const errorDiv = document.getElementById("err");
    try {
        const response = await fetch('/api/users/login', {
            method: "POST",
            headers: { "Content-Type": "application/json" },
            body: JSON.stringify({ email, password })
        });
        const data = await response.json();
        if (response.ok) {
            localStorage.setItem("token", data.token);
            localStorage.setItem("userId", data.userId);
            window.location.href = "contacts";
        } else {
            errorDiv.innerText = data.error;
    } catch (error) {
        errorDiv.innerText = "שגיאה בהתחברות. נסה שוב.";
    }
});
```

הסבר:

- המשתמש מזין אימייל וסיסמה בטופס התחברות.
- הקוד שולח את הנתונים לשרת בכתובת /api/users/login ומקבל תגובה.
- אם ההתחברות הצליחה הפרטים נשמרים ב־localStorage לצורך המשך ניווט מאובטח באתר.

contacts.html + contacts.js + – דף אנשי הקשר api/contacts/user/:userId/

JavaScript קוד

```
document.addEventListener("DOMContentLoaded", async function () {
    const token = localStorage.getItem("token");
    const userId = localStorage.getItem("userId");
    if (!token || !userId) {
       window.location.href = "/login";
       return;
    }
   try {
       const response = await fetch(`/api/contacts/user/${userId}`, {
           headers: { Authorization: `Bearer ${token}` }
       });
       const contacts = await response.json();
       displayContacts(contacts);
    } catch (error) {
        console.error("שגיאה בטעינת אנשי הקשר", error);
    }
    document.getElementById("addContactBtn").addEventListener("click",
function () {
       window.location.href = "/add-contact";
    });
});
function displayContacts(contacts) {
    const tableBody = document.querySelector("table");
    contacts.forEach(contact => {
       const row = document.createElement("tr");
       row.classList.add("Data");
       row.innerHTML = `
            ${contact.full_name}
            ${contact.phone_number}
            ${contact.address}
               <button onclick="editContact('${contact.idaddresses}')"> 
ערוד/button>
               <button onclick="deleteContact('${contact.idaddresses}')">
  אמחק</button>
```

```
tableBody.appendChild(row);
    });
}
function editContact(id) {
    window.location.href = `/edit-contact?id=${id}`;
}
async function deleteContact(contactId) {
    if (!confirm("האם אתה בטוח שברצונך למחוק את איש הקשר הזה")) return;
    try {
        const token = localStorage.getItem("token");
        await fetch(`/api/contacts/${contactId}`, {
            method: "DELETE",
            headers: { Authorization: `Bearer ${token}` }
        });
        location.reload();
    } catch (error) {
        console.error("שגיאה במחיקה", error);
    }
}
```

הסבר:

- .userld וה־token וה-token הקוד טוען את אנשי הקשר מהשרת בהתבסס על
 - מציג את הנתונים בטבלת HTML, עם כפתורים לעריכה ומחיקה.
 - הפעולות מתבצעות באמצעות Fetch API אל הנתיבים המוגנים.

סיכום:

- .HTML טוען את אנשי הקשר עבור המשתמש המחובר ומציג אותם בטבלת contacts.js
 - ניתן לערוך או למחוק כל איש קשר דרך הכפתורים בטבלה, עם אימות ואבטחה בעזרת JWT.
 - הקוד מתבסס על Fetch API ומטפל בשגיאות לצורך אבחנה ותגובה נכונה.

4. פיתוח צד השרת (Backend)

צד השרת בנוי ב-Node.js עם Express.js, ומשמש כ-API המקבל בקשות HTTP מצד הלקוח, מבצע לוגיקה עסקית, ומתקשר עם מסד הנתונים.

(Node.js) יצירת שרת 4.1

קטע קוד לדוגמה - קובץ השרת הראשי (server.js):

```
const express = require('express');
const path = require('path');
const sequelize = require('./src/config/database'); // מיבור למסד הנתונים API
const userRoutes = require('./src/routes/userRoutes'); // למשתמשים
const contactRoutes = require('./src/routes/contactRoutes'); // נתיבי API
לאנשי קשר
```

```
const port = 3000; // פורט ההאזנה של השרת
const app = express(); // יצירת מופע של אפליקציית Express
// Middleware לטיפול בבקשות JSON - בגוף JSON מאפשר לשרת לקבל נתונים בפורמט
. הבקשה
app.use(express.json());
// הגשת קבצים סטטיים (HTML, CSS, JS, מתיקיית ה -client) מתיקיית ה.
app.use(express.static(path.join(__dirname, '../client')));
// עיקריים וקישורם לראוטרים המתאימים API הגדרת נתיבי.
app.use('/api/users', userRoutes);
app.use('/api/contacts', contactRoutes);
// הגדרת נתיבים ספציפיים להגשת דפי HTML.
app.get("/nav.html", (req, res) => {
    res.sendFile(path.join(__dirname,
"../client/CustomElements/nav/nav.html"));
});
app.get("/nav.css", (req, res) => {
    res.sendFile(path.join(__dirname,
"../client/CustomElements/nav/nav.css"));
app.get("/", (req, res) => {
    res.sendFile(path.join(__dirname, "../client/pages/index.html"));
});
app.get("/login", (req, res) => {
    res.sendFile(path.join(__dirname, "../client/pages/login.html"));
});
app.get("/signup", (req, res) => {
    res.sendFile(path.join(__dirname, "../client/pages/signup.html"));
});
app.get("/contacts", (req, res) => {
    res.sendFile(path.join(__dirname, "../client/pages/contacts.html"));
});
app.get("/add-contact", (req, res) => {
    res.sendFile(path.join(__dirname, "../client/pages/newContact.html"));
});
app.get("/edit-contact", (req, res) => {
    res.sendFile(path.join( dirname,
"../client/pages/editContact.html"));
});
לטיפול בכל בקשה שלא תאמה נתיב קודם, ומגיש את דף השגיאה "Catch-all" נתיב //
app.get("*", (req, res) => {
    res.sendFile(path.join(__dirname, "../client/pages/404.html"));
})
יצירת טבלאות אם אינן) Sequelize סנכרון מסד הנתונים עם המודלים של //
קיימות)
// ולאπר מכן, הפעלת השרת.
sequelize.sync()
    .then(() => console.log('Database synced'))
    .catch(err => console.error('Database sync error:', err));
```

```
app.listen(port, () => console.log(`Server listening at Port ${port} and
url http://localhost:${port}`));
```

:server.js הסבר מפורט על

- ייבוא מודולים: הקובץ מייבא את ספריות הליבה (express, path), את אובייקט החיבור למסד הנתונים (sequelize), ואת אובייקטי הראוטר המוגדרים בקבצים נפרדים עבור משתמשים ואנשי קשר.
 - **הגדרת פורט והפעלת Express**: מוגדר פורט 3000 עבור השרת, ומופעל מופע חדש של אפליקציית .Web. המהווה את הבסיס לשרת ה-Web.
- Middleware express.json (לנתח) אובנה ב-Middleware express.json (לנתח) אופי ב-Express המאפשר לשרת לפרסר (לנתח) אופי בקשות נכנסות בפורמט JSON. ללא אופי בקשות נכנסות בפורמט שופיעים כריקים.
- הגשת קבצים סטטיים: client מגדיר את תיקיית app.use(express.static(...)) כתיקייה ממנה השרת יכול להגיש קבצים סטטיים ישירות לדפדפן (כמו קבצי HTML, CSS, JavaScript, תמונות וכו'). זה מאפשר לדפדפן לטעון את כל נכסי ה-Frontend של האתר.
- הגדרת נתיבי (API: app.use('/api/users', userRoutes) מנתבים בקשות HTTP מתאימות (לדוגמה, כל בקשה שמתחילה ב/api/users) מנחבים בקשות HTTP מתאימות (לדוגמה, כל בקשה שמתחילה ב/userRoutes). קבצים אלו מכילים את הלוגיקה העסקית לקובצי ראוטר ספציפיים (API- השונות, והפרדה זו משפרת באופן ניכר את מודולריות הקוד ונוחות התחזוקה.
- הגשת דפי HTML: קיימות הגדרות app.get) ספציפיות המנתבות בקשות לכתובות URL מסוימות (כמו HTML). זה מאפשר לשרת (login, /contacts/ לקובצי ה-HTML). זה מאפשר לשרת להגיש את דפי האתר הדינמיים.
- טיפול ב-404: app.get ("*", app.get", ...) הוא נתיב "Catch-all". אם בקשה מגיעה לשרת ולא תואמת אף אחד מהנתיבים שהוגדרו קודם לכן, היא תופנה אוטומטית לדף השגיאה html.404, מה שמשפר את חווית המשתמש במקרה של כתובת לא קיימת.
 - סנכרון מסד הנתונים והפעלת השרת:
- ∘ Sequelize (): פונקציה זו של Sequelize מנסה לסנכרן את המודלים המוגדרים בקוד עם מסד הנתונים. אם הטבלאות אינן קיימות, היא תיצור אותן על בסיס הגדרות המודל. זו דרך נוחה ושימושית להגדיר את סכימת הנתונים בסביבת פיתוח.
- מפעיל את השרת כך שיאזין לבקשות HTTP בפורט שצוין (3000).
 מפעיל את השרת כך שיאזין לבקשות (3000).
 מאשר השרת מופעל בהצלחה, הודעה מתאימה מודפסת לקונסול, המציינת שהשרת פועל ומוכן לקבל בקשות.

5. תכנון מסד הנתונים

מסד הנתונים MySQL מאחסן את נתוני המשתמשים ואנשי הקשר. Sequelize ORM משמש כגשר בין קוד ה-MySQL מסד הנתונים, ומאפשר אינטראקציה קלה ויעיל

סקריפט SQL ליצירת הטבלאות (MySqlSetUp.sql):

5.1 מבנה מסד נתונים

```
יצירת משתמש ייעודי עבור היישום והענקת הרשאות --
CREATE USER 'shaleva217'@'localhost' IDENTIFIED BY '123456';
GRANT ALL PRIVILEGES ON addresbook.* TO 'shaleva217'@'localhost';
FLUSH PRIVILEGES:
-- מחיקת טבלת 'contacts' (לצרכי פיתוח/ניקוי סביבה)
DROP TABLE IF EXISTS `contacts`;
-- יצירת טבלת 'contacts' (אנשי קשר)
CREATE TABLE `contacts` (
  `idaddresses` INT NOT NULL AUTO_INCREMENT, -- מזהה ייחודי של איש הקשר
(מפתח ראשי)
  `user id` INT NOT NULL,
                                           מפתח זר המצביע למשתמש שיצר --
את איש הקשר
  .
`full_name` VARCHAR(100) DEFAULT NULL, -- שם מלא של איש הקשר
  `phone_number` VARCHAR(20) DEFAULT NULL, -- מספר טלפון
  `address` VARCHAR(255) DEFAULT NULL, -- כתובת
 PRIMARY KEY (`idaddresses`),
                                           -- הגדרת מפתח ראשי
 PRIMARY KEY ('idaddresses'), -- הגדרת מפתח ראשי -- ('user_id'), -- יצירת אינדקס על מפתח זר --
 CONSTRAINT `contacts_ibfk_1` FOREIGN KEY (`user_id`) REFERENCES `users`
(`idusers`) ON DELETE CASCADE ON UPDATE CASCADE
) ENGINE=InnoDB AUTO_INCREMENT=10 DEFAULT CHARSET=utf8mb4
COLLATE=utf8mb4_0900_ai_ci;
-- יצירת טבלת 'users' (משתמשים)
CREATE TABLE `users` (
  `idusers` INT NOT NULL AUTO_INCREMENT, -- מזהה ייחודי של המשתמש
(מפתח ראשי)
  `name` VARCHAR(45) NOT NULL,
                                           שם המשתמש --
  `email` VARCHAR(45) NOT NULL,
                                          כתובת אימייל (חובה --
וייחודית)
  `password` VARCHAR(255) DEFAULT NULL,
                                          סיסמת המשתמש (מאוחסנת --
כמוצפנת)
 PRIMARY KEY (`idusers`),
                                           -- הגדרת מפתח ראשי
 UNIQUE KEY `email_UNIQUE` (`email`), -- אילוץ ייחודיות על האימייל
 UNIQUE KEY `idusers UNIQUE` (`idusers`) -- אילוץ ייחודיות על מזהה
(אוטומטי) המשתמש
) ENGINE=InnoDB AUTO INCREMENT=6 DEFAULT CHARSET=utf8mb4
COLLATE=utf8mb4_0900_ai_ci;
```

הסבר מפורט על מבנה הטבלאות:

:users טבלת •

- o idusers: מפתח ראשי מסוג INT עם Auto-Increment, המשמש לזיהוי ייחודי של כל משתמש:במערכת.
 - name: שדה (45) VARCHAR המיועד לאחסון שם המשתמש.
- ,UNIQUE KEY שדה (45) אחסון כתובת האימייל. הוא מוגדר כ-NOT NULL אחסון כתובת האימייל אחסון כתובת אחסון כתובת אחסון פתובת אחסון מה שמבטיח שכל משתמש יירשם עם כתובת אימייל ייחודית אחת בלבד.

255 שדה (VARCHAR (255) המיועד לאחסון הסיסמה המוצפנת של המשתמש. אורך של 255 password ∘ עווים מתאים לאחסון גיבובי bcrypt, אשר ארוכים יותר מסיסמאות טקסט רגיל.

:contacts טבלת

- י idaddresses: מפתח ראשי מסוג INT עם idaddresses . מפתח ראשי מסוג INT מפתח ראשי מסוג ייחודי של כל איש
 - o שוser_id המקשר כל איש קשר למשתמש שיצר אותו. זהו שדה NOT NULL כדי user_id. להבטיח שכל איש קשר ישויר למשתמש קיים במערכת.
 - full_name: שדה (100) ארוסון השם המלא של איש הקשר. full_name •
 - ישדה (20) איש הקשר. VARCHAR שדה (20) שדה phone_number
 - address שדה (255) שדה (ARCHAR (255) לאחסון כתובת המגורים של איש הקשר.
 - קשר גומלין (FOREIGN KEY): טבלת contacts מקושרת לטבלת users באמצעות מפתח זר iduser_id .users המפנה לעמודה
- on DELETE CASCADE . כלל זה קובע שאם משתמש נמחק מטבלת users, כל אנשי הקשר המשויכים. אליו בטבלת contacts יימחקו אוטומטית.
 - ישל משתמש משתנה (תרחיש נדיר אך idusers- כלל זה מציין שאם ה-ON UPDATE CASCADE (תרחיש נדיר אך user_id-), ה-user_id- המתאים בטבלת מחלבל מחלבל מחלבל מחלבת משתנה (תרחיש נדיר אך

5.2 מודלים של Sequelize

מודלי Sequelize הם ייצוגים אובייקטיים של הטבלאות במסד הנתונים. הם מאפשרים אינטראקציה נוחה ויעילה עם הנתונים באמצעות שיטות JavaScript, במקום כתיבת שאילתות SQL ישירות.

:User (server/src/models/User.js) מודל

```
const { Sequelize, DataTypes } = require('sequelize');
const sequelize = require('../config/database');
const User = sequelize.define('User', {
    idusers: {
        type: DataTypes.INTEGER,
        autoIncrement: true,
        primaryKey: true
    },
    name: {
        type: DataTypes.STRING(45),
        allowNull: true // מותר NULL, אך בקוד הרשמה זה חובה
    },
    email: {
        type: DataTypes.STRING(45),
        allowNull: true, // מותר NULL, אך בקוד הרשמה זה חובה
        unique: true
    },
    password: {
        type: DataTypes.STRING(255), // אורך 255 עבור סיסמאות מוצפנות
(bcrypt)
        allowNull: true // מותר NULL, אך בפועל הסיסמה תמיד תהיה קיימת
    }
}, {
    timestamps: false, // מונע הוספת עמודות createdAt ו-updatedAt
    tableName: 'users' // מציין במפורש את שם הטבלה במסד הנתונים
});
```

```
module.exports = User;
```

:Contact (server/src/models/Contact.js) מודל

```
const { Sequelize, DataTypes } = require('sequelize');
const sequelize = require('../config/database');
const User = require('./User'); // ייבוא מודל User ייבוא מודל עורך הגדרת קשר גומלין
const Contact = sequelize.define('Contact', {
    idaddresses: {
        type: DataTypes.INTEGER,
        autoIncrement: true,
        primaryKey: true
    },
    user id: {
        type: DataTypes.INTEGER,
        allowNull: false, // חובה לקשר למשתמש
        references: {
            model: User, // מפנה למודל User
            key: 'idusers' // עמודת המפתח הראשי במודל User
        }
    },
    full_name: {
        type: DataTypes.STRING(100),
        allowNull: true
    },
    phone_number: {
        type: DataTypes.STRING(20),
        allowNull: true
    },
    address: {
        type: DataTypes.STRING(255),
        allowNull: true
    }
}, {
    timestamps: false, // מונע הוספת שמודות createdAt ו-updatedAt
    tableName: 'contacts' // מציין במפורש את שם הטבלה במסד הנתונים
});
// הגדרת קשרי גומלין בין המודלים:
// משתמש יכול שיהיו לו הרבה אנשי קשר (One-to-Many)
User.hasMany(Contact, { foreignKey: 'user id', onDelete: 'CASCADE' });
// איש קשר שייך למשתמש אחד (Many-to-One)
Contact.belongsTo(User, { foreignKey: 'user_id' });
module.exports = Contact;
```

:Sequelize הסבר על מודלי

• sequelize.define () = פונקציה זו מגדירה את המודל, קובעת את שם הטבלה המתאימה במסד הנתונים (tableName), ומגדירה את העמודות השונות המרכיבות את הטבלה.

- DataTypes קובע את סוג הנתונים של כל עמודה (לדוגמה, INTEGER, STRING, TEXT), ומבטיח שהנתונים יאוחסנו בצורה הנכונה במסד הנתונים.
 - autoIncrement, primaryKey, unique, allowNull הגדרות אלו קובעות אילוצים ותכונות נוספות
 NULL לעמודות, כגון האם העמודה היא מפתח ראשי, האם ערכיה צריכים להיות ייחודיים, והאם מותר להכיל ערכי
 - references (במודל Contact) הגדרה זו מגדירה את המפתח הזר ומקשרת אותו למודל User ולמפתח (במודל 'User ולמפתח (idusers), ובכך יוצרת קשר בין הטבלאות ברמת המודל.
 - User.hasMany(Contact) אלו הן הגדרות יחסים מובנות של User.hasMany (Contact) המגדירות את הקשר "אחד לרבים" (One-to-Many) בין משתמשים לאנשי קשר. הגדרות אלו מאפשרות לבצע פעולות כמו שליפת כל אנשי הקשר של משתמש מסוים בקלות ובאופן אינטואיטיבי.

6. בדיקות ואבטחת מידע

הפרויקט משלב מספר היבטים קריטיים של אבטחה ובדיקות כדי להבטיח את תקינות המערכת, שלמות הנתונים והגנת המידע הרגיש של המשתמשים.

6.1 ולידציה ובדיקות

ולידציית קלט בצד הלקוח (Frontend Validation):

- הטפסים בדפי הרשמה (signup.js) והתחברות (login.js) כוללים בדיקות JavaScript ראשוניות על email בדפי הרשמה).
 - בדיקת אימייל: מוודא שהפורמט של כתובת האימייל תקין ושהשדה אינו ריק.
 - בדיקת סיסמה: מוודא שאורך הסיסמה עומד בדרישת מינימום של 8 תווים.
 - **אישור סיסמה**: מוודא ששדה "אישור סיסמה" תואם לערך שהוזן בשדה "סיסמה".
- **משוב למשתמש**: הודעות שגיאה רלוונטיות מוצגות למשתמש בזמן אמת, ובנוסף, מוסיפים או מסירים קלאסים (valid/invalid) לשדות הקלט כדי לספק אינדיקציה חזותית ברורה על תקינות הקלט.

דוגמה (מתוך client/js/signup.js):

```
email.onblur = () => {
    const emailValue = email.value.trim();
    let errors = [];
    err.textContent = "";
    if (emailValue === "") {
        errors.push("לא הכנסת אימייל");
    } else if (!/^[^\s@]+@[^\s@]+\.[^\s@]+$/.test(emailValue)) {
        errors.push("האימייל שהוכנס אינו תקין");
    err.textContent = errors.join("\n");
};
password.onblur = () => {
    const passwordValue = password.value;
    let errors = [];
    err.textContent = "";
    if (passwordValue.length < 8) {</pre>
        errors.push("הסיסמה חייבת להיות לפחות 8 תווים");
    }
    err.textContent = errors.join("\n");
```

```
};

confirmPassword.onblur = () => {
    const passwordValue = password.value;
    const confirmPasswordValue = confirmPassword.value;
    let errors = [];
    err.textContent = "";
    if (confirmPasswordValue !== passwordValue) {
        errors.push("חסיסמאות אינן תואמות");
    }
    err.textContent = errors.join("\n");
};
```

ולידציית קלט בצד השרת (Backend Validation):

בקרת הוספת איש קשר (server/src/controllers/contactController.js) כוללת בדיקה שכל השדות בקרת הוספת איש קשר (full_name, phone_number, address) אינם ריקים לפני הוספתם למסד הנתונים. זוהי שכבת אבטחה קריטית וחיונית, שכן ולידציית לקוח ניתנת תמיד לעקיפה על ידי משתמשים בעלי ידע טכני.

:(server/src/controllers/contactController.js דוגמה (מתוך

```
const createContact = async (req, res) => {
   try {
      const { full_name, phone_number, address } = req.body;
      if (!full_name || !phone_number || !address) {
         return res.status(400).json({ error: "All fields are
required!" });
   }
   // ... איש הקשר יצירת איש הקשר }
   catch (error) { /* ... */ }
};
```

בקרת הרשמת משתמשים (server/src/routes/userRoutes.js) כוללת בדיקה חיונית האם כתובת אימייל מסוימת כבר קיימת במערכת, ומונעת יצירת חשבונות כפולים.

4.2 אבטחת מידע

הצפנת סיסמאות (Bcrypt):

סיסמאות המשתמשים אינן נשמרות בטקסט רגיל במסד הנתונים. במקום זאת, הן מוצפנות באמצעות ספריית bcrypt סיסמאות. שהיא פונקציית גיבוב קריפטוגרפית חזקה (cryptographic hash function) המיועדת במיוחד לאבטחת סיסמאות. תהליך ההצפנה כולל שימוש ב"מלח" (salt) אקראי, מה שמבטיח שגם אם שתי סיסמאות זהות יוצפנו, הגיבובים שלהן יהיו שונים לחלוטין. מספר סבבי הגיבוב (salt rounds) מוגדר ל-10, מה שמקשה משמעותית על התקפות Brute-Force ו-Rainbow Table.

דוגמה (מתוך server/src/routes/userRoutes.js):

```
// בהרשמה:

const hashedPassword = await bcrypt.hash(password, 10);

const newUser = await User.create({ name, email, password: hashedPassword
```

```
});

// בהתחברות:
const validPassword = await bcrypt.compare(password, user.password);
if (!validPassword) {
   return res.status(401).json({ error: "Invalid email or password" });
}
```

:JWT (JSON Web Tokens) אימות מבוסס

לאחר התחברות או הרשמה מוצלחת, השרת מנפיק למשתמש אסימון JWT. אסימון זה מקודד את מזהה המשתמש ופרטים נוספים, ונחתם באמצעות מפתח סודי הידוע רק לשרת.

האסימון נשמר בצד הלקוח (localStorage) ונשלח עם כל בקשה עוקבת ל-API מוגן (כמו גישה או ניהול אנשי קשר). authenticateUser (server/src/middleware/authMiddleware.js) לאימות: Middleware מופעלת באופן אוטומטי לפני כל נתיב מוגן. היא מוודאת שהאסימון תקף, חתום כהלכה, ולא פג תוקפו. אם האסימון תקין, פרטי המשתמש המפוענחים מוספים לאובייקט req.user, מה שמאפשר לראוטרים ולבקרים לדעת מי המשתמש המחובר כעת.

:(server/src/middleware/authMiddleware.js דוגמה (מתוך

```
const jwt = require('jsonwebtoken');
const authenticateUser = (req, res, next) => {
    const token = req.headers.authorization?.split(" ")[1]; // שליפת הטוקן
מכותרת Authorization
    if (!token) {
        return res.status(401).json({ error: 'Unauthorized access. Token
required.' });
    }
    try {
        const decoded = jwt.verify(token, 'your_secret_key'); // אימות
הטוקן
        req.user = decoded; // הוספת נתוני המשתמש לבקשה
        next(); // המשך לבקר הבא
    } catch (error) {
        return res.status(403).json({ error: 'Invalid or expired token.'
});
    }
};
module.exports = authenticateUser;
```

הפרדת תפקידים/הרשאות (Authorization):

כל בקשות ה-API הנוגעות לאנשי קשר דורשות אימות משתמש.

כאשר משתמש מנסה לערוך או למחוק איש קשר, הבקר (contactController.js) מוודא לא רק שהמשתמש מחובר, אלא גם ש-user_id של איש הקשר הספציפי תואם למזהה המשתמש שהתקבל מאסימון ה-JWT. זה מבטיח שמשתמשים יכולים לנהל אך ורק את אנשי הקשר שהם עצמם יצרו, ולא של משתמשים אחרים במערכת.

דוגמה (מתוך server/src/controllers/contactController.je - פונקציית cupdateContact):

```
const updateContact = async (req, res) => {
  try {
    const contactId = req.params.id;
    const tokenUserId = req.user.id; // איש המשר מתוך הטוקן // למשתמש המחובר //
    reiu איש הקשר עם מזהה ספציפי וודאות שהוא שייך למשתמש המחובר (where: { idaddresses: contactId, user_id: tokenUserId } });

if (!contact) {
    return res.status(404).json({ error: "Contact not found or unauthorized to edit" });
    }
    // ... יאשר עדכון איש הקשר // ... */ }
};
```

הגנת מפתחות סודיים (שיפורים מומלצים)

- שיפור קריטי: נכון לעכשיו, מפתח ה-JWT הסודי ופרטי החיבור למסד הנתונים (שם משתמש, סיסמה) מקודדים server/src/routes/userRoutes.js,-i server/src/config/database.js) ישירות בתוך הקוד (server/src/middleware/authMiddleware.js).
- המלצה לאבטחה משופרת: יש להעביר מפתחות סודיים אלה למשתני סביבה (Environment Variables) ולהשתמש בספרייה כמו dotenv כדי לטעון אותם. זה מונע חשיפה פוטנציאלית של מידע רגיש בקוד המקור הנשלח למאגרי קוד.

(שיפורים מומלצים) HttpOnly לעוגיות JocalStorage העברת JWT

- שיפור קריטי: אחסון JWT ב-localStorage חושף את היישום להתקפות (Cross-Site Scripting, XSS (Cross-Site Scripting) שיבהן תוקף יכול לגשת לאסימון.
- המלצה לאבטחה משופרת: מומלץ לשמור את ה-JWT בעוגיות HttpOnly (שאינן נגישות דרך JWT) Strict או SameSite=Lax בצד הלקוח), Secure (נשלחות רק בחיבורי HTTPS מוצפנים) ובעלות הגדרת Secure (להגנה מפני התקפות CSRF). השרת יטפל בהגדרת העוגיות ובדיקתן.

שימוש ב-HTTPS (שיפורים מומלצים):

בסביבת פרודקשן (סביבת ייצור), חובה להשתמש בפרוטוקול (HTTPS (Secure HTTP כדי להצפין את כל התקשורת בין הלקוח לשרת. הצפנה זו מונעת ציתות, יירוט ושינוי נתונים רגישים על ידי צדדים שלישיים.

7. סיכום

פרויקט "ספר הטלפונים הדיגיטלי" מספק פלטפורמה מלאה ופונקציונלית לניהול אנשי קשר אישיים. הוא מדגים שימוש מושכל ב בטכנולוגיות ווב מודרניות: Express.js ו-Node.js בצד השרת לבניית API חזק, MySQL ו-Sequelize ORM לניהול נתונים באופן יעיל, ו-HTML, CSS, ו-JavaScript בצד הלקוח לבניית ממשק משתמש אינטואיטיבי ומגיב.

הפרויקט משלב היבטי אבטחה בסיסיים וחשובים הכוללים הצפנת סיסמאות באמצעות ספריית bcrypt חזקה, ואימות משתמשים מאובטח באמצעות (JSON Web Tokens (JWT). כמו כן, מיושמת ולידציית קלט הן בצד הלקוח והן בצד השרת כדי להבטיח את תקינות הנתונים.

ניתן להרחיב את הפרויקט בעתיד על ידי הוספת פונקציונליות מתקדמת כמו חיפוש מורכב, יכולות ייבוא וייצוא של אנשי קשר, סנכרון עם שירותי צד שלישי, ושיפורים נוספים באבטחה וביצועים (כגון שימוש בעוגיות HttpOnly למפתחות JWT ויישום חובה של HTTPS בכל הסביבות).